

— «Spanskrøret», som det snakkes så mye om, så jeg aldri. Derimot ble skammekroken brukt, sier 83-årige Kristian Håkonsen på Eian i Østerøya. I et festskriv i anledning 100-årsjubileet for Østerøy skole, forteller han til sin datter Randi om hvordan det var å gå på skole i gamle dager. Sandefjords Blad har fått tillatelse til å gjengi dette.

Randi

Når man sitter på skolepulten og hører læreren fortelle om gamle dager, kan det ofte virke uendelig fjernt. Over oss durer fly med plass til hundrevis av passasjerer, på veien kjører biler og hjemme har vi hjelpemidler av alle slag. Vi skal imidlertid ikke gå så langt tilbake i tiden for å se at alt dette, som vi idag tar som en selvfølge, ikke en gang var oppfunnet! Da Kristian Håkonsen så dagens lys på Eian i oktober 1900, var det hverken biler eller fly, radio eller TV, telefon eller strøm, nei, ikke en gang rennende vann i springen. Noen av disse tingene var riktignok oppfunnet, men var langt fra noe allemanns eie.

— Hvordan føles det så å gå rundt som en levende historiebok?

— Kanskje ikke så lett å svare på siden utviklingen tross alt har gått gradvis, sier han. Derimot husker Håkonsen litt av hvert fra skolegangen sin, som han vil dele med oss i forbindelse med 100-årsjubileet for Østerøy skole.

Da Kristian Håkonsen begynte på skolen i 1907, holdt småskolen til på gården

Hjelmby. Skolebygningen var noe mindre enn den er idag. Dessuten ble den kalt for Hjelmby skole. Det første året hadde han en lærerinne som het frøken Sivertsen. Hun var lærer både på Vesterøya og Østerøya, og elevene gikk på skolen annen hver dag. Selv rodde frøken Sivertsen over Mefjorden og la båten sin på Lindøya.

— Senere var det lærer Hansen som ble den sentrale skikkelsen på skolen. Han var gift med en av sine tidligere elever, som da naturlig nok var mye yngre enn han selv. Der hvor lekeplassen er nå, hadde han gris og høns. Jeg tror ikke han tjente så svært godt, for ofte kunne vi høre ham si: «Osten er hos Borge og pølsa hos Pedersen».

— Var det en streng lærer du hadde?

— Han var skarp, men ikke egentlig streng. «Spanskrøret», som det snakkes så mye om i forbindelse med tidligere skolegang, så jeg aldri. Derimot var det nok noen som måtte i kroken hvis de hadde gjort noe galt.

— Hadde dere mye lekser?

— Ja, lekser hadde vi, og mye skulle kunnes utenat. Når vi ble hørt, måtte vi reise oss og stå ved siden av pulten. Og det var nok ikke alle som kunne leksene like